

OPINIA

o programie wychowania przedszkolnego „*Odkrywam siebie i świat*”

autorka programu: **Jadwiga Pytlarczyk**

Nowy program wychowania przedszkolnego Pani Jadwigi Pytlarczyk jest propozycją skierowaną do nauczycieli, których pasjonuje praca z dziećmi oraz odczuwają potrzebę ciągłego uczenia się i poszukiwania najefektywniejszych metod pracy z wychowankami.

Podbudowę teoretyczną programu „*Odkrywam siebie i świat*” stanowi teoria inteligencji wielorakich Howarda Gardnera, która głosi, że każdy człowiek jest niepowtarzalną jednostką, uzdolnioną na wiele różnych sposobów i w związku z tym ma bardzo indywidualną drogę uczenia się, poznawania i rozumienia świata.

Program zakłada poznanie, a następnie wspieranie indywidualnego potencjału każdego dziecka. Jest to zgodne z założeniami nowej podstawy programowej wychowania przedszkolnego, która podkreśla, że każde dziecko jest inne, oryginalne, ma indywidualne potrzeby i możliwości oraz rozwija się w swoim własnym tempie. Rolą przedszkola jest poznać te potrzeby i potencjał a następnie umożliwić dziecku rozwój na miarę jego możliwości.

Struktura programu „*Odkrywam siebie i świat*” jest następująca:

1. Założenia programowe
2. Cele programu
3. Obserwacje pedagogiczne i analiza gotowości szkolnej
4. Treści programowe – wiedza, umiejętności praktyczne, postawy
5. Metodyka pracy z programem
6. Materiały pomocnicze

Z celu głównego wychowania przedszkolnego, autorka wyprowadziła cele szczegółowe, wynikające zarówno z podstawy programowej wychowania przedszkolnego, jak i przyjętej koncepcji wielointeligentnego postrzegania każdego dziecka.

Aby dobrać właściwe metody i formy pracy z wychowankiem dostosowane do jego indywidualnych potrzeb, należy wyznaczyć jego profil inteligencji w następujących obszarach:

- Obszar zdolności intrapersonalnej
- Obszar zdolności interpersonalnej
- Obszar zdolności (kinestetycznej) ruchowej i promocja zdrowia
- Obszar zdolności językowej
- Obszar zdolności logiczno-matematycznej
- Obszar zdolności wizualno-przestrzennej
- Obszar zdolności muzycznej
- Obszar zdolności przyrodniczej

Mając na uwadze, że układ mniej lub bardziej rozwiniętych rodzajów inteligencji człowieka, tworzy jego profil inteligencji, autorka zaproponowała opracowaną przez siebie *Kartę indywidualnego profilu inteligencji* przygotowaną na podstawie teorii inteligencji wielorakich Howarda Gardnera. Jest to bardzo ciekawa propozycja, która z całą pewnością pomoże nauczycielowi wzbogacić wiedzę o dziecku, zdefiniować jego mocne strony, ustalić profil inteligencji, określić styl uczenia się, a następnie dobrać właściwy sposób wychowania i nauczania. Autorka proponuje przeprowadzanie diagnozy profilu inteligencji w grupach dzieci pięcioletnich i sześcioletnich, dając dzieciom młodszym czas na adaptację do warunków przedszkolnych.

W programie znajdziemy także szczegółowy *Arkusze potrzeb i kompetencji* do prowadzenia obserwacji pedagogicznych w okresie od 3 lat do zakończenia edukacji przedszkolnej. Arkusz ten posłuży także nauczycielom do ustalenia poziomu gotowości szkolnej dla dzieci, które rozpoczną naukę w szkole. Jest to bardzo praktyczne rozwiązanie, bowiem za pomocy jednego arkusza nauczyciel może udokumentować zarówno obserwację dziecka jak i ustalić jego gotowość szkolną.

Zgodnie z intencją autorki obserwacje pedagogiczne należy połączyć z analizą indywidualnego profilu inteligencji u dzieci starszych w przedszkolu. To pomoże w organizacji procesu wspomagania każdego dziecka, doborze metod i przygotowaniu właściwej przestrzeni edukacyjnej.

Treści programu „**Odkrywam siebie i świat**” posiadają spiralny układ, treści są podzielone na bloki tematyczne, ich realizacja odbywać powinna się w sposób zintegrowany. W każdym następnym roku edukacji treści są powtarzane, poszerzane i pogłębiane.

Treści programowe składają się z następujących obszarów:

- Promocja zdrowia i edukacja dla bezpieczeństwa
- Edukacja emocjonalna i społeczna
- Edukacja językowa
- Edukacja matematyczna
- Edukacja przyrodniczo-ekologiczna
- Otoczenie techniczne
- Edukacja plastyczna
- Edukacja muzyczna
- Procesy poznawcze
- Język obcy nowożytny i języki mniejszości

W opracowaniu wszystkich zagadnień programowych uwzględniona została zasada stopniowania trudności. Autorka przygotowała treści dla dzieci młodszych i starszych. Są także takie treści dodatkowe, które można wykorzystać do pracy z dzieckiem o przyspieszonym rozwoju. Dobór ich jest uzależniony od ustalonego przez nauczyciela poziomu możliwości rozwojowych dziecka.

Na szczególną uwagę zasługują zaproponowane w poszczególnych obszarach, sposoby realizacji podanych wiadomości, umiejętności i postaw. Autorka rekomenduje rozwiązania metodyczne, które dla każdego nauczyciela korzystającego z programu mogą być cenną wskazówką w pracy wychowawczo-dydaktycznej.

Swoiste kompendium wiedzy stanowi przygotowana przez autorkę, metodyka pracy z programem. Działania pedagogiczne i uzyskiwane efekty zależą od organizacji procesu i trafnego doboru rozwiązań metodycznych wykorzystujących wiedzę o wychowankach. Sprzyja temu znajomość zasad pracy pedagogicznej, właściwa organizacja przestrzeni edukacyjnej, ustalony rytm dnia, dobór odpowiednich metody pracy, zaplanowanie swoich działań i przemyślana współpraca z rodzicami.

W programie ***Odkrywam siebie i świat*** znajdujemy bardzo ciekawe rozwiązania metodyczne, które usatysfakcjonują dojrzałych nauczycieli, jak i tych, którzy dopiero rozpoczynają swoją drogę zawodową w przedszkolu. Założenia teorii inteligencji wielorakich wymagają szczególnej organizacji całego procesu wspomagania rozwoju dziecka. Znajdziemy więc ciekawe propozycje organizacji centrów aktywności dzieci w przedszkolu, które należy stworzyć, by umożliwić im rozwijanie różnych typów inteligencji.

Ważną rolę edukacyjną autorka przypisuje działaniom w ogrodzie przedszkolnym, który powinien być miejscem rozwijania nie tylko aktywności ruchowej, ale także konstrukcyjnej, artystycznej, przyrodniczej czy językowej. Podaje w programie cenne inspiracje do wykorzystania.

Zaproponowana i opisana w programie metodyka pracy z programem, w tym metody, formy i zasady pracy wraz z materiałami dodatkowymi to istotna wartość opiniowanego programu. W zamieszczonych materiałach pomocniczych oprócz wymienionych powyżej narzędzi do obserwacji i diagnozy dziecka, znajdziemy propozycję rytmu dnia, pomysł na plan pracy dla nauczyciela lub jego alternatywę tj. instrukcją realizacji projektu, a także bardzo pomocne komentarze dotyczące obowiązującego prawa oświatowego.

Opiniowany program wychowania przedszkolnego ***Odkrywam siebie i świat***, jest poprawny pod względem merytorycznym i dydaktycznym, uwzględnia aktualny stan wiedzy naukowej. Program jest dostosowany do możliwości rozwojowych dzieci przedszkolnych w zakresie celów, treści programowych i zaproponowanych sposobów realizacji. Umożliwia nauczycielowi stosowanie różnorodnych metod i form pracy, jest otwarty na nowatorstwo pedagogiczne.

Program wychowania przedszkolnego ***Odkrywam siebie i świat***, został zweryfikowany pod kątem sposobu realizacji zadań i treści ustalonych w podstawie programowej wychowania przedszkolnego z dnia 14 lutego 2017 roku (Dziennik Ustaw z dnia 2017, poz. 356).

W wyniku dokonanej analizy stwierdzam zgodność programu z obowiązującą podstawą programową wychowania przedszkolnego oraz jego dostosowanie do potrzeb i możliwości dzieci w wieku przedszkolnym, dla których jest przeznaczony.

Program wychowania przedszkolnego ***Odkrywam siebie i świat***, oceniam pozytywnie.

Podstawy prawne:

- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59) – art.4*
- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943) - art.22a*

Małgorzata Koc
*nauczyciel dyplomowany
doradca metodyczny
wychowania przedszkolnego
CKU TODMiDN*

Toruń, czerwiec 2017 r.